

Zasady ewidencjonowania środków w ramach programów współfinansowanych przy udziale środków Unii Europejskiej (Fundusz Spójności, TEN-T, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Pomoc Techniczna POIiŚ, Program Operacyjny Polska Wschodnia) oraz innych środków

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Podstawę prawną obowiązującą w GDDKiA polityki rachunkowości dla programów współfinansowanych przy udziale środków UE stanowi w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.¹⁾);
- 2) ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217);
- 3) ustawa z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2268, z późn. zm.²⁾);
- 4) przepisy wykonawcze do ustaw wymienionych w pkt 1-3;
- 5) procedury i wytyczne programowe, umowy o dofinansowanie obowiązujące GDDKiA, jako beneficjenta projektów realizowanych w ramach programów UE.

Rozdział 2

Szczególne zasady ewidencji dowodów księgowych w Centrali GDDKiA i Oddziałach GDDKiA, związanych z realizacją programów współfinansowanych z Unii Europejskiej (UE)

§ 2. 1. Księgi rachunkowe dotyczące projektów unijnych prowadzi się w Centrali GDDKiA w Departamencie Budżetu i Projektów UE, a w Oddziałach GDDKiA odpowiednio w komórkach organizacyjnych do spraw finansowo-księgowych.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236, 1535, 1773, 1927 i 1981.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 802, 1005, 1595.

2. Księgi, o których mowa w ust. 1 obejmują wszystkie operacje gospodarcze w zakresie ewidencjonowania środków unijnych. Księgi zapewniają wydzielenie odrębnej ewidencji wykorzystania środków unijnych według poszczególnych tytułów inwestycyjnych poprzez nadanie odrębnego kodu księgowego.

3. W systemie finansowo-księgowym SAP nadanie odrębnego kodu księgowego polega na wpisaniu kodu oznaczającego przypisaną mu inwestycję w polu: Referencja, Przypisanie, Kod referencyjny 1, Tekst nagłówka dokumentu. Tabela kodów księgowych na dany rok jest opracowywana i aktualizowana przez Departament Budżetu i Projektów UE w Centrali GDDKiA i komórki finansowo-księgowe w Oddziałach GDDKiA, a następnie zatwierdzana przez Kierownika Jednostki lub osobę upoważnioną. Nadany raz kod księgowy obowiązuje przez cały okres trwania inwestycji. W przypadku księgowania potwierdzenia wydatków z KFD w polu Referencja stosowane są nazwy skrócone inwestycji.

4. Ewidencja analityczna na kontach księgowych wyodrębnia podział kosztów według źródeł finansowania. W systemie finansowo-księgowym SAP źródła finansowania wyodrębnione są przy pomocy obszarów funkcjonalnych.

5. Każdy projekt posiada:

- 1) odrębne rachunki bankowe – Centrala GDDKiA;
- 2) odrębne księgowe konto kosztów z wyszczególnieniem dla projektów POIiŚ dwóch perspektyw POIiŚ I (perspektywa 2007-2013), POIiŚ II (perspektywa 2014-2020); POIiŚ III (perspektywa 2021-2027);
- 3) odrębny kod księgowy do konta przychodów i dochodów incydentalnych w ewidencji pozabilansowej.

6. Faktury obce finansowane ze środków UE opisywane i opieczetowywane są zgodnie z zasadami zawartymi w wytycznych programowych właściwych dla danego projektu. Obowiązkowe elementy opisu to:

- 1) numer umowy o dofinansowanie projektu;
- 2) nazwa projektu;
- 3) określenie wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych (proporcje) oraz luki ryczałtowej;
- 4) źródło finansowania projektu;
- 5) potwierdzenie poprawności formalno-merytorycznej i rachunkowej, opatrzone datą zatwierdzenia dokumentu wraz z podpisem sporządzonym w sposób identyfikowalny (pełne imię i nazwisko) lub parafą i pieczętą imienną osoby upoważnionej;

- 6) numer, pod którym dokument został zaksięgowany na koncie wyodrębnionym dla potrzeb projektu;
- 7) stwierdzenie dokonania zapłaty – pieczętka stwierdzająca dokonanie zapłaty.

7. Płatności za faktury realizowane są z rachunków bankowych otwartych w Narodowym Banku Polskim, zwanym dalej „NBP”, lub Banku Gospodarstwa Krajowego, zwanym dalej „BGK”:

- 1) w Centrali GDDKiA dla projektów współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu UE stosowane są rachunki bankowe odrębne dla każdego zadania w NBP:
 - a) rachunek podstawowy – wydatki kwalifikowane,
 - b) rachunek pomocniczy – wydatki kwalifikowane lub niekwalifikowane,
 - c) rachunek odsetkowy – wydatki kwalifikowane (krajowy wkład publiczny);
- 2) w Centrali GDDKiA i Oddziałach GDDKiA zgodnie z listą podmiotów wskazanych przez Ministerstwo Finansów – w BGK;
- 3) w Centrali GDDKiA dla projektów Pomoc Techniczna POIiŚ dokonywane są z rachunku wydatków budżetowych prowadzonym w NBP;
- 4) w Oddziałach GDDKiA płatności za programy unijne dokonywane są według określonych zasad z rachunku pomocniczego wydatków budżetowych w NBP lub BGK.

8. Dokumentację księgową (faktury, wyciągi bankowe, PŚP, listy sprawdzające), dotyczącą poniesionych kosztów i wydatków oraz uzyskania środków finansowych z UE potwierdzają za zgodność z oryginałem pracownicy Departamentu Budżetu i Projektów UE w Centrali GDDKiA posiadający upoważnienia Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, a w Oddziałach GDDKiA uprawnieni pracownicy komórki finansowo-księgowej lub pracownicy komórek merytorycznych.

9. Obowiązki i odpowiedzialność pracowników realizujących finansową obsługę zadań UE wynikają z opisu stanowisk pracy i zakresów czynności.

10. Potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów finansowo-księgowych dotyczących projektów infrastrukturalnych są przekazywane do Departamentu Przygotowania i Realizacji Inwestycji w Centrali GDDKiA, celem przygotowania sprawozdań z realizacji projektów, w terminach określonych w umowie o dofinansowanie.

11. Oprócz faktur, dokumentami potwierdzającymi poniesienie wydatków związanych z projektem są wszelkie dokumenty finansowo-księgowe, na podstawie których ewidencjonuje się koszty w systemie finansowo-księgowym jednostki organizacyjnej (Centrala GDDKiA,

Oddział GDDKiA), odpowiedzialnej za realizację danego projektu i dokonującej płatności w związku z jego realizacją.

12. W zależności od rodzaju wydatku projektowego, dokumentami potwierdzającymi jego poniesienie są także inne dokumenty sporządzane przez GDDKiA do rozliczeń kosztów, określone w wytycznych lub zaleceniach właściwych dla danego programu operacyjnego, np. zestawienia wydatków osobowych pracowników, których wynagrodzenie jest współfinansowane przez UE, wyciągi bankowe potwierdzające zapłatę wszystkich składników wynagrodzenia, koszty delegacji służbowych i inne.

13. Oryginały dokumentów, po opisaniu ich w zakresie kwalifikowalności podlegają dekretacji i ewidencji w systemie finansowo-księgowym. Oryginały lub kopie dokumentów dotyczących wydatków ponoszonych w związku z realizacją danego projektu dofinansowanego ze środków unijnych przechowywane są w odrębnym segregatorze (oznaczonym zgodnie z wymogami), wyodrębnionym na cele tego projektu zgodnie z kryterium rzeczowym i czasowym.

14. Wszystkie zapisy księgowe posiadają automatycznie nadane kolejne numery pozycji oraz pozwalają na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu. Zapisy w księgach rachunkowych dokonywane są w sposób zapewniający ich trwałość, a obroty są liczone w sposób ciągły.

15. Odsetki wynikające z przechowywania na rachunkach bankowych GDDKiA w Centrali GDDKiA, środków przekazanych przez Komisję Europejską i Ministerstwo Infrastruktury, wykorzystywane są na sfinansowanie wydatków stanowiących krajowy wkład publiczny. Odsetki karne pomniejszają kwotę wydatków kwalifikowanych wykazywanych w poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz wnioskach o płatność. Pozostałe odsetki, zwane odsetkami umownymi, nie pomniejszają kwoty wydatków kwalifikowanych, wykazywanych w poświadczeniach i zestawieniach wydatków oraz wnioskach o płatność. W przypadku gdy projekt, w ramach którego wykonawca zapłaci odsetki umowne, bądź karne został zakończony, odsetki płacone przez wykonawcę, odprowadzane są na wydzielony rachunek dochodów budżetu państwa. Dyspozycję odnośnie środków finansowych pozostających na rachunkach bankowych po zakończeniu realizacji zadania wydaje Ministerstwo Infrastruktury.

16. Dla zadań finansowanych z Krajowego Funduszu Drogowego, zwanego dalej „KFD” odsetki i kary umowne obciążające wykonawców zasilają KFD.

17. Sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów, rozliczenie środków pochodzących z budżetu UE z tytułu refundacji wydatków poniesionych z budżetu państwa - sporządzane są w okresach i według wzorów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

18. Zasady i okres archiwizacji dokumentów finansowo-księgowych projektów realizowanych z funduszy UE, określone są w załączniku nr 9 do zarządzenia.

Rozdział 3

Konta służące do ewidencji funduszy pomocowych w Centrali GDDKiA i Oddziałach GDDKiA

§ 3. 1. Konta bilansowe:

- 1) 011 - Środki trwałe;
- 2) 013 - Pozostałe środki trwałe;
- 3) 020 - Wartości niematerialne i prawne umarzane w czasie;
- 4) 021 - Wartości niematerialne i prawne umarzane jednorazowo;
- 5) 080 - Środki trwałe w budowie (zakupy inwestycyjne);
- 6) 081 - Środki trwałe w budowie (inwestycje drogowe);
- 7) 130 - Rachunek bieżący/pomocniczy jednostki;
- 8) 137 - Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegający zwrotowi;
- 9) 201 - Rozrachunki z dostawcami krajowymi;
- 10) 202 - Rozrachunki z dostawcami zagranicznymi;
- 11) 212 - Rozrachunki z dostawcami krajowymi (finansowane z KFD);
- 12) 213 - Rozrachunki z dostawcami zagranicznymi (finansowane ze środków KFD);
- 13) 214 - KFD – potwierdzenie wydatków;
- 14) 215 - Rozrachunki z KFD z tytułu opłat drogowych;
- 15) 218 - Rozrachunki z kontrahentami z tytułu udzielonych zaliczek na środki trwałe w budowie;
- 16) 219 - Rozrachunki z Funduszem Rozwoju Przewozów Autobusowych
- 17) 225 - Rozrachunki z budżetami
- 18) 227 - Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich;

- 19) 228 - Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi;
- 20) 229 - Pozostałe rozrachunki publicznoprawne;
- 21) 240 - Pozostałe rozrachunki;
- 22) 241 - Pozostałe rozrachunki - Roszczenia sporne;
- 23) *4 - Konta zespołu „4”;
- 24) 800 - Fundusz jednostki;
- 25) 810 - Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje.

2. Konta pozabilansowe:

- 1) 900 - Konta techniczne
- 2) 968 - - Zobowiązania warunkowe i kwoty wstrzymane
- 3) 970 - Płatności ze środków europejskich;
- 4) 973 - Wydatki niekwalifikowane w sytuacji stwierdzenia nieprawidłowości;
- 5) 974 - Zmiany poziomu kwalifikowalności;
- 6) 977 - Przychody incydentalne i dochody;
- 7) 978 - Wydatki poniesione przed podpisaniem umów o dofinansowanie projektu;
- 8) 979 - Wydatki niezwiązane z projektem;
- 9) 982 - Plan wydatków środków europejskich;
- 10) 983 - Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego;
- 11) 984 - Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat;
- 12) 985 - Zmiana źródła finansowania;
- 13) 988 - Zwrot wydatków z budżetu środków europejskich
- 14) 989 - Luka finansowa;
- 15) 990 - Plan finansowy wydatków budżetowych i wydatków środków europejskich w układzie zadaniowym.

3. Opisy funkcjonowania kont, o których mowa w ust. 1 i 2 określone są w załączniku nr 6 do zarządzenia.